

सइतिसहउच्यतेपथमइतिविशेषणात् देवैः सुरैरिद्विद्वैश्चान्विष्यते भोगार्थिभिः परोहिस्वर्गः कर्णालेतिसंसारकतुफलमनिवार्यदृष्ट्वासहोपिधुं ब्रह्माविवेशेत्युत्तरार्थार्थः कारणाल्मतां प्राप्स्यपितसंबंधानपा
यात् अन्यथासुमिमूर्छादीमुच्येतायन्नतो जनइत्यापद्येत पक्षान्तरे शवाग्निपौत्रं नियताख्यमायांतदृष्ट्वास्पर्शभयात्त्वबंश्यायंदुष्टइतिलजायाऽर्णवं विवेश भ्रूयुशापाद्धिसर्वभक्षत्वं प्राप्तो गिराल्मानंबहुधाकल्वाग्निहो
त्रादिषु शमशानादिषु च स्थितइत्युपाख्यायते ॥ ७ ॥ देवा इति अथर्वाणं अंगिरसं नीव्रतपसंदृष्ट्वा ॥ ८ ॥ मध्वक्षं पिपाक्षं अग्निं भावप्रधानो निर्देशः द्वे कयोर्द्विवचनैकवचने इति वत् अन्यथा द्वे केष्विति स्यात् द्वि
लैकत्वयोरिति व्याख्याना नुपपत्तिश्च तेनैकस्त्वमेवाग्निं त्वंगच्छेत्यर्थः तथा च निक्षिपा म्यहमग्निं त्वं त्वमग्निः प्रथमो भवेत्युपक्रमस्योपसंहारेण सैकवाक्यता भवति ॥ ९ ॥ प्रेष्य आदिश्य सार्धः श्लोकः ॥ १० ॥ तथा

सवद्विः प्रथमो नित्यं देवैरन्विष्यते प्रभुः ॥ आयातं नित्यं तदृष्ट्वा प्रविवेशाणं वं भयात् ॥ ७ ॥ देवास्तत्रापि गच्छंति मार्गमाणा यथादिशं ॥ दृष्ट्वा त्वग्निरथर्वाणंततो
वचनमब्रवीत् ॥ ८ ॥ देवानां वहहव्यं त्वमहं वीरसुदुर्बलः ॥ अथ त्वंगच्छ मध्वक्षं प्रियमेतत्कुरुष्व मे ॥ ९ ॥ प्रेष्य चाग्निरथर्वाणं मम न्यदेशंततो गमत् ॥ मत्स्यास्तस्य
समाचख्युः क्रुद्धस्तानग्निरब्रवीत् ॥ भक्ष्या वै विविधैर्भावैर्भविष्यथ शरीरिणां ॥ १० ॥ अथर्वाणंतथा चापि हव्यवाहो ब्रवीद्वचः ॥ ११ ॥ अनुनीयमानो हि भृशं
देववाक्याद्धितेन सः ॥ नैच्छद्दोदुहविः सोदुं शरीरं चापि सोत्यजत् ॥ १२ ॥ सतच्छरीरं संत्यज्य प्रविवेश धरांतदा ॥ भूमिं स्पृष्ट्वा सृजद्वातून् पृथक् पृथक् गतीवहि
॥ १३ ॥ पूयात्स गंधं तेजश्च अस्थिभ्यो देवदारुच ॥ श्लेष्मणः स्फाटिकं तस्य पित्तान्मारकतंतथा ॥ १४ ॥ यकृल्लृणाय संतस्य त्रिभिरेव बभूव प्रजाः ॥ नखास्तस्या
भ्रपटलं शिराजालानि विद्रुमं ॥ १५ ॥ शरीराद्विविधाश्चान्येधातवो स्या भवन्ब्रूय ॥ एवं त्यक्त्वा शरीरं च परमेतपसि स्थितः ॥ १६ ॥ भृग्वंगिरादिभिर्भूयस्तपसो
रथापितस्तदा ॥ भृशं जज्वालते जस्वीतपसाप्यायितः शिखी ॥ १७ ॥ दृष्ट्वा क्रपिभयाच्चापि प्रविवेश मम हार्णवं ॥ तस्मिन्नष्टजगद्गीतमथर्वाणमथाश्रितं ॥ अचं
यामासुरैरेनमथर्वाणं सुरादयः ॥ १८ ॥ अथर्वा त्वसृजहो कानात्मना लोक्ष्य पावकं ॥ मिषतां सर्वभूतानामुन्ममाथमहार्णवं ॥ १९ ॥

चापितथैवमस्यैराख्यातोपि वचः त्वमध्वक्षो भवेति पूर्वोक्तमेव ॥ ११ ॥ शरीरं आग्नेयं देहं पक्षे मायां त्यक्त्वा निर्विकल्पो भूदित्यर्थः ॥ १२ ॥ देहत्यागप्रकारमाह सइति तत्स्थूलशरीरं संत्यज्य धरां धारणात्
धरालयस्थानं लिङ्गशरीरं प्रविश्य तत्रापि संकल्पोपनतान् भूम्यादीनसृजत् भूमिं स्पृष्ट्वा उपाधौ आवेशं कृत्वा अत्र धातून् नीलपीतादीन् तानि निवासनामयानि नाडीरूपाणि दृश्यते योगमार्गे तथा च श्रुतिः तस्मिन् शु
क्लमुत नीलमाहुः पिङ्गलं हरितं लोहितं च एष पंथा ब्रह्मणा हानु वित्तस्तेनैति ब्रह्म वित् पुण्यकृतैर्जसश्चेति तैजसो लिङ्गे देहाग्निमानी पक्षान्तरे तु धातून् मनः शीलादीन् ॥ १३ ॥ यकृन् शरीरांतर्वर्ती अवयव
विशेषः त्रिभिः काष्ठपाषाणलोहैः ॥ १५ ॥ अन्ये स्वर्णपारदादयः शरीरं लिङ्गं परमे निरुपाधौ तपसि आलोचनात्मके ध्याने ॥ १६ ॥ तपसा सामर्थ्येन उत्थापितः समाधेः श्रयावितः ॥ १७ ॥ ऋषिअथर्वागिरसं
भयं पूर्वोक्तमेव सार्धः श्लोकः ॥ १८ ॥ अथर्वा त्विति अथ अर्णवमुन्ममाथेन पावकमालोक्य लोकानसृजदिति क्रमेणान्वयोऽज्ञेयः पूर्वोत्तरार्थयोर्व्यत्यासेन ॥ १९ ॥